

Scénář k rozhlasové reportáži – Edeltraud Riedelová

Paní Edeltraud Riedelová se narodila v Bruntále v roce 1929, 10 let před vypuknutím druhé světové války. Dětství a dospívání tedy strávila za války. Bruntál ležel v sudetské oblasti, žilo v něm tedy převážně německé obyvatelstvo. Po podepsání Mnichovské dohody byl Bruntál přiřazen k Německé říši. Takto na dětství v Bruntále paní Edeltraud vzpomíná.

„...dětství, dětství... maminka a tatínek byli v práci a já jsem buď chodila do školy nebo jsem lítala po Bruntále no... Tady jsme tu válku nějak nepociťovali. Nebylo to tak hrozný.“

I když většinové obyvatelstvo bylo v Bruntále převážně německé, žilo zde i pár Čechů. Ve svých vzpomínkách si naše paní pamětnice nevybavuje, že by se německá většina a česká menšina dostávaly do vzájemných sporů.

„Na úřadech a na policajtech to byli samí Češi. Češi měli aj školu v Bruntále, měli aj dům, kde bydleli. Činžák byl český, kde bydleli všichni ti, co byli na úřadech. Ale nebylo to žádný, že aby se lidi bili, nebo děcka, ne to neexistovalo, to tam nebylo.“

Vše změnil až konec války a příjezd Rusů. Rusové dokonce u nich přes noc zůstali a vařili si v jejich kuchyni jídlo. Na ten den, kdy přijeli Rusové a kdy poprvé viděli ruské vojáky a nákladáky, Edeltraud nikdy nezapomněla.

„Ježíš, honem se schovejte, honem se schovejte... a tak honem my jsme vlezli za seno... Tak jak jsme tam vlezli, tak jsme měli úplně rozdrápaný záda. Nebylo to tak jednoduchý všecko, báli jsme se, moc.“

Po skončení války se rozhodlo, že Němci musí být odsunuti z pohraničních oblastí, které doted byly jejich domovem. Týkalo se to i německého obyvatelstva v Bruntále. Paní Edeltraud přišla během chvíle o celou svou rodinu a přátelé. Všichni byli odsunuti do Německa. Jen ona a její maminka musely zůstat.

„Oni právě jak odsunovali ty lidi, ženy s dětma a starší lidi, to všechno odstěhovali. Jenom si nechali právě lidi, který jsou produktivní že. A maminka mohla dělat, já jsem taky měla už 15 roků, tak nás tady nechali. My jsme chtěli taky pryč, ale oni nás nepustili.“

Tohle období pro Edeltraud nebylo jednoduché. S matkou patřily k německé menšině a na oblečení museli nosit písmeno N. Ale i tuhle životní etapu překonala a další životní okamžiky už prožívala po boku svého manžela. Celý svůj život prožila paní Edeltraud skromně a s pokorou a také tak přistupovala ke všem těžkostem, které ji v životě potkaly. Pro mladší generace má jasný vzkaz:

„Poctivý být a skromný a ne všecko chtět, co všechno vidíš, co všecko druhý má, ...“